

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

Szkoły Podstawowej im. bł. Marii Karłowskiej w Dobieszewie

Rok szkolny 2020/2021

Podstawa prawna:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 r., poz. 325)
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 228, poz. 532)
3. Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz. U. z 2017 r., poz. 59)
4. Ustawa Przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz. U. z 2017 r., poz. 60)
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2017 r., nr 0, poz.703)

Założenia ogólne programu

Program stanowi realizację jednolitej, uwzględniającej etapy rozwojowe uczniów, systemowej koncepcji doradztwa zawodowego rozumianego jako uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów szkoły podstawowej w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Zgodnie z modułową strukturą programu w każdej klasie będą realizowane cele z obszarów: *Poznawanie własnych zasobów, Świat zasobów i rynek pracy, Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.*

Przewidziane w programie działania związane z doradztwem zawodowym są powiązane z treściami kształcenia ogólnego, co umożliwi uczniom dostrzeganie związków pomiędzy tym, czego się uczą, a dalszą edukacją i karierą zawodową.

Cele doradztwa zawodowego:

- ukierunkowane na ucznia
- ukierunkowane na nauczycieli
- ukierunkowane na rodziców

Formy pracy

- obowiązkowe zajęcia z doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII,
- lekcje z wychowawcą,
- doradztwo indywidualne (realizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej),
- warsztaty doradcze realizowane we współpracy z sojusznikami,
- spotkania z ekspertami,
- wycieczki zawodoznawcze,
- spotkania z rodzicami,
- rada szkoleniowa (*wsparcie doradcze dla nauczycieli*),
- formy wizualne – strona internetowa szkoły, gazetki.

Klasy I-III

Cele:

1. Rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu dziecka.
2. Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.
3. Kształtowanie postawy szacunku dla pracy własnej i innych.
4. Pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień.
5. Rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności.

Zajęcia w zakresie doradztwa zawodowego w klasach I-III wkomponowane są w proces realizacji podstawy programowej edukacji wczesnoszkolnej.

Ponadto w ramach doradztwa zawodowego:

1. Zrealizowane zostaną (*według uznania i potrzeb nauczyciela*) zajęcia na podstawie publikacji:

Literatura:

Czapla B., Matyszewska B., Ptasznik E., Skoryna M., *Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami*, ORE, Warszawa, 2017.

Doradztwo Zawodowe, *Postaw na przyszłość*: <https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>;

- Brawo ja! – prezentacja własnych talentów
 - Zawód moich rodziców
 - Halo! Usterka! Szukam pomocy
 - Reporterskim okiem – wywiad z pracownikami szkoły
 - Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan?
 - Po co się uczyć?
2. W zależności od możliwości związanych z epidemią, zrealizowane zostaną wycieczki zawodoznawcze oraz spotkania z przedstawicielami zawodów.
 3. Wydarzenia te mają być spójne z celami i treściami realizowanymi w odniesieniu do podstawy programowej. Preferowane są spotkania z przedstawicielami zawodów, którzy nie są rodzicem dziecka z danego oddziału.
 4. W roku szkolnym 2020/2021 realizacja zajęć związanych z wizytami zawodoznawczymi oraz z zapraszaniem przedstawicieli zawodów do szkoły będzie uzależniona od sytuacji epidemicznej.

Literatura:

1. *Mapa Karier, Pomysły na lekcje:*
<https://mapakarier.org/inspirations/klasa-i-iii>
2. Bartosz Bogna, *Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych,*
https://static.scholaris.pl/main-file/105/016/rozpoznawanie_predyspozycji_66990.pdf
3. Czaplą B., Matyszewska B., Ptasznik E., Skoryna M., *Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami,* ORE, Warszawa, 2017.
4. Dołęga-Herzog H., Rosalska M., *Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu,* KOWEziU, Warszawa 2014;
<http://euroguidance.pl/ksiazki/>
5. Forma B., Przepióra A., *Poznajemy zawody,* Części 1,2,3, Wydawnictwo Bliżej Przedszkola, Kraków, 2016.
6. Maćkowiak A., *Kim zostanę, gdy dorosnę? Piosenki o zawodach,* Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk, 2016.
7. Maćkowiak A., *Zgadnij kto to,* Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk, 2011.
8. Strzezińska-Więckowiak D., *Kim zostanę? Wierszyki o zawodach,* SBM, Warszawa, 2014.

Klasy IV-VI

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów i ograniczeń, predyspozycji i uzdolnień.
- Rozwijanie wiedzy o rynku pracy.
- Rozwijanie wiedzy zawodoznawczej.
- Rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie.
- Rozwijanie umiejętności uczenia się.
- Kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej.
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Na tym etapie edukacyjnym zadania w zakresie doradztwa zawodowego realizowane będą poprzez:

1. Zajęcia w ramach lekcji z wychowawcą na podstawie publikacji:

Brzezińska-Lauk J., Kruk-Krymula E., Nikorowska K., *Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV-VI – szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami*, ORE, Warszawa, 2017.

Wychowawcy wybierają temat/tematy zgodnie i spójnie z programem wychowawczym realizowanym w danej klasie. <https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-iwsdz/>

- ❖ Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych.
- ❖ Wybieram ten zawód, bo...
- ❖ Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy?
- ❖ Jak się uczyć szybciej i efektywniej – mój indywidualny styl uczenia się.
- ❖ Umiejętności – od przeszłości do przyszłości.
- ❖ Przedmioty, które lubię – jako drogowskazy zawodowe.

2. Warsztat „Zawody przyszłości” w oparciu o materiały programu ogólnopolskiego *Ekonomia na co dzień*.

W roku szkolnym 2020/2021 realizacja zajęć związanych z wizytami zawodoznawczymi oraz z zapraszaniem przedstawicieli zawodów do szkoły będzie uzależniona od sytuacji epidemicznej.

Literatura/ źródła:

Platforma edukacyjna *Ekonomia na co dzień* – program wspierający realizację doradztwa zawodowego w szkole podstawowej www.junior.org.pl

Klasy VII-VIII

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów, ograniczeń, predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień.
- Rozwijanie wiedzy o rynku pracy.
- Rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych.
- Kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych, także w kontekście edukacji całościowej.
- Rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie, autoprezentacją.
- Rozwijanie umiejętności uczenia się.
- Kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej.

Formy realizacji treści

I. OBOWIĄZKOWE ZAJĘCIA Z DORADCĄ ZAWODOWYM

II. Ramowy plan nauczania określa:

- ❖ minimalny wymiar godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego
- ❖ minimum 10 godzin w roku, w klasie VII i w klasie VIII szkoły podstawowej
- ❖ oraz preorientacja zawodowa od przedszkola

Tematyka zajęć w klasie VII

1. Formuła optymalnego wyboru zawodu.
2. Moje zasoby i ograniczenia, czyli szczęściu warto sprzyjać.
3. Oferty edukacyjne po szkole podstawowej, czyli gdzie i jak mogę się dalej rozwijać.
4. Bogaty świat zawodów.
5. Zawód, który do mnie pasuje.
6. 7 nawyków skutecznego nastolatka.
7. Dobry plan drogą do sukcesu.
8. Dobra praca, kiepska praca – co warto brać pod uwagę wybierając zawód?

9. Co warto brać pod uwagę wybierając kolejne etapy kształcenia?
10. Jak analizować oferty szkół ponadpodstawowych?

Tematyka zajęć w klasie VIII

1. System edukacji w Polsce.
2. Etapy projektowania kariery zawodowej – jak przygotować się do rekrutacji do szkół ponadpodstawowych.
3. Pułapki na drodze podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.
4. Jak zostać fachowcem, czyli o roli kwalifikacjach i kompetencjach w profilu zawodowym.
5. Gdzie warto szukać pomocy w podejmowaniu decyzji o wyborze szkoły i zawodu.
6. Uczymy się nie tylko w szkole – o roli edukacji nieformalnej i pozaformalnej w projektach karierowych.
7. Co może wzmocnić moje szanse na rynku pracy? Ocena własnych mocnych i słabych stron.
8. Jak Cię widzą, tak...Cię zatrudnią – o pułapkach autoprezentacji.
9. Praca po znajomości? A dlaczego nie? O roli networkingu w projektach karierowych.
10. Mam szansę na sukces! O umiejętnościach sprzyjających realizacji planów i aspiracji (plan rozwoju osobistego).

PROGRAM REALIZACJI
WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
w roku szkolnym 2020/2021

Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego

Lp.	Tematyka	Klasa	Metody i formy realizacji	Termin	Osoba odpowiedzialna
II PÓŁROCZE					
1.	System edukacji w Polsce.	Uczniowie klasy VIII	Praca indywidualna. Techniki plastyczne.	II półrocze, zgodnie z harmonogramem zajęć.	Szkolny doradca zawodowy.
2.	Etapy projektowania kariery zawodowej: Jak przygotować się do rekrutacji do szkół ponadpodstawowych?	Uczniowie klasy VIII	Techniki plastyczne. Rozmowa kierowana.	II półrocze, zgodnie z harmonogramem zajęć.	Szkolny doradca zawodowy.
3.	Pułapki na drodze podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.	Uczniowie klasy VIII	Praca w parach i małych grupach. Checklista.	II półrocze, zgodnie z harmonogramem zajęć.	Szkolny doradca zawodowy.
4.	Jak zostać fachowcem, czyli o roli kwalifikacjach i kompetencjach w profilu zawodowym.	Uczniowie klasy VIII	Rozmowa kierowana. Analiza filmu.	II półrocze, zgodnie z harmonogramem zajęć.	Szkolny doradca zawodowy.
5.	Gdzie warto szukać pomocy w podejmowaniu decyzji o wyborze szkoły i zawodu.	Uczniowie klasy VIII	Praca indywidualna. Giełda pomysłów.	II półrocze, zgodnie z harmonogramem zajęć.	Szkolny doradca zawodowy.
6.	Uczymy się nie tylko w szkole – o roli edukacji nieformalnej i pozaformalnej w projektach karierowych.	Uczniowie klasy VIII	Techniki plastyczne. Pogadanka.	II półrocze, zgodnie z harmonogramem zajęć.	Szkolny doradca zawodowy.
7.	Co może wzmocnić moje szanse na rynku pracy? Ocena własnych mocnych i słabych stron.	Uczniowie klasy VIII	Praca z tekstem – kwestionariusz. Dyskusja.	II półrocze, zgodnie z harmonogramem zajęć.	Szkolny doradca zawodowy.

8.	Jak Cię widzą, tak...Cię zatrudnią – o pułapkach autoprezentacji.	Uczniowie klasy VIII	Analiza filmu. Pogadanka. Burza mózgów.	II półrocze, zgodnie z harmonogramem zajęć.	Szkolny doradca zawodowy.
9.	Praca po znajomości? A dlaczego nie? O roli networkingu w projektach karierowych.	Uczniowie klasy VIII	Rozmowa kierowana. Analiza filmu. Autorefleksja.	II półrocze, zgodnie z harmonogramem zajęć.	Szkolny doradca zawodowy.
10.	Mam szansę na sukces! O umiejętnościach sprzyjających realizacji planów i aspiracji (plan rozwoju osobistego).	Uczniowie klasy VIII	Pogadanka. Autorefleksja. Zdania typu prawda czy fałsz.	II półrocze, zgodnie z harmonogramem zajęć.	Szkolny doradca zawodowy.
1.	Formuła optymalnego wyboru zawodu.	Uczniowie klasy VII.	Pogadanka. Praca w parach.	II półrocze, zgodnie z harmonogramem zajęć.	Szkolny doradca zawodowy.
2.	Moje zasoby i ograniczenia, czyli szczęściu warto sprzyjać.	Uczniowie klasy VII.	Praca z tekstem - kwestionariusz.	II półrocze, zgodnie z harmonogramem zajęć.	Szkolny doradca zawodowy.
3.	Oferty edukacyjne po szkole podstawowej, czyli gdzie i jak mogę się dalej rozwijać.	Uczniowie klasy VII.	Techniki plastyczne. Rozmowa kierowana.	II półrocze, zgodnie z harmonogramem zajęć.	Szkolny doradca zawodowy.
4.	Bogaty świat zawodów.	Uczniowie klasy VII.	Analiza filmu. Pogadanka.	II półrocze, zgodnie z harmonogramem zajęć.	Szkolny doradca zawodowy.
5.	Zawód, który do mnie pasuje.	Uczniowie klasy VII.	Praca z tekstem – kwestionariusz.	II półrocze, zgodnie z harmonogramem zajęć.	Szkolny doradca zawodowy.
6.	7 nawyków skutecznego nastolatka.	Uczniowie klasy VII.	Analiza filmu. Dyskusja.	II półrocze, zgodnie z harmonogramem zajęć.	Szkolny doradca zawodowy.
7.	Dobry plan drogą do sukcesu.	Uczniowie klasy VII.	Burza mózgów. Praca indywidualna.	II półrocze, zgodnie z harmonogramem zajęć.	Szkolny doradca zawodowy.
8.	Dobra praca, kiepska praca – co warto brać pod uwagę wybierając zawód?	Uczniowie klasy VII.	Pogadanka. Praca w parach.	II półrocze, zgodnie z harmonogramem zajęć.	Szkolny doradca zawodowy.

9.	Co warto brać pod uwagę wybierając kolejne etapy kształcenia?	Uczniowie klasy VII.	Analiza filmu. Plakat. Autorefleksja.	II półrocze, zgodnie z harmonogramem zajęć.	Szkolny doradca zawodowy.
10.	Jak analizować oferty szkół ponadpodstawowych?	Uczniowie klasy VII.	Praca z tekstem. Pogadanka.	II półrocze, zgodnie z harmonogramem zajęć.	Szkolny doradca zawodowy.

1. Zadania realizowane przez wychowawców i nauczycieli nie zostały ujęte w harmonogramie. Termin ich realizacji zależy od planów zajęć i lekcji wychowawczych dla poszczególnych klas.
2. Realizacja zajęć oznaczonych * zależy od sytuacji epidemicznej.
3. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII oraz cele szczegółowe WSDZ - są spójne z treściami programowymi z zakresu doradztwa zawodowego dla oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz treściami programowymi z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I-III i IV-VI szkół podstawowych.
4. Harmonogram może ulec zmianie w trakcie realizacji, zależnie od potrzeb szkoły, uczniów oraz w zależności od sytuacji epidemicznej w kraju.
5. Doradztwo zawodowe w klasach siódmych i ósmych może być realizowane na terenie szkoły lub poza nią [wycieczki tematyczne], za zgodą dyrektora szkoły.

Ewaluacja programu

Wewnętrzna ewaluacja programu będzie planowana i realizowana w ramach Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.